

der vises ham, bliver Bestillingen fratagen ham. Derigennem vil man have den Garanti, som ligger i, at kun fuldt ud samvittighedsfulde Mænd sættes til denne Bestilling. Lige over for det Forslag, som blev omtalt af det ærede 7de Medlem for Kjøbenhavn (C. C. Andersen) forekommer det mig, at de Svendinger, som den højtærede Justitsminister fremsatte, ere i høj Grad vægtige. Det er dog underligt at tænke sig, at man skulde raade Bod paa den Mangel, der formentlig fremkommer ved denne Ordning derved, at Fæstemænd har Interesse i Afslutningen af Kontrakter, ved det stik modsatte, nemlig, at han har Interesse i jo færre Kontrakter der afflutes; thi des mindre har han at bestille. Lønnen er den samme og Arbejdet saa meget des mindre. Det forekommer mig virkeligt, at man her er udsat for at fare fra Schlla til Charvbidis. Derhosler denne Ordning en fuldstændig ny Tanke, som jeg oprigtig talt, efter den hele Mangel paa Sympati for Ansættelse af offentlige Bestillingsmænd, som er gennemgaaende hos ærede Kolleger af den anden Side, ikke tænkte mig egenlig skulde kunne vinde Tilslutning, lige som den ærede Taler jo ogsaa selv fremhævede, at den ikke havde bundet Anklag af de Grunde, han anførte. Naar der saa blev talt om, at man skulde faa dette Forslag udbudet ogsaa til Bod udenfor Kjøbenhavn, saa vil jeg ogsaa dertil sige: Lad os dog blot først faa Ordningen indført her, hvor der er mest Trang til den, og hvor man bedst kan prøve den. Vil man saa have den andet Steds, kan der være Anledning til ogsaa at faa den indført der; men det forekommer mig, at Hensynet til det kommunale Selvsyre maa føre til, at man ikke ønsker at paaoktrovere Kommunerne en Ordning, som de maasse sandt de stes ikke havde Brug for, og paa den Raade gribe ind, hvor der ingen Anledning var dertil. Jeg vil derfor meget haabe, at man kunde enes om at vedtage Forslaget, som det foreligger, og renoncere paa alle Ændringer og frøomme Ønsker, som man kunde nære, og snarest mulig sendte Forslaget til det andet Ting for at se, om der kan være Haab om en Forstaaelse paa dette Punkt.

Ovesen: Det er kun en faktisk Oplysning, jeg vil meddele, nemlig at i alle de Smaatæbtheder, jeg kender ovre i Sjælland, er der for Tiden Fæstemænd.

Justitsministeren (R. L. M. a. n. n.): Jeg vil gøre et Par Bemærkninger med Hensyn til nogle af de Punkter, som her have været berørte. Jeg vil først gøre den al-

mindste Bemærkning, at den Diskussion, der har fundet Sted her i Dag, og de Ønsker, der have været udtalte, staa egentlig i en vis Disharmoni med det, der fremkom, da Sagen tidligere var til Behandling, thi det, som den Gang var den egentlige Hovedhindring, var, at man var ligesom bange for at stille disse Fæstemænd under for stærk Kontrol, at gøre dem for afhængige. Det var efter min Mening den væsentligste Grund, hvorpaa Sagen strandede, at man ikke vilde gaa ind paa at stille dem saaledes, som det efter min Mening er ganske nødvendigt at stille dem, nemlig, at de Autoriteter, der bestikke dem, ogsaa have Myndighed til at tage Bestikkelsen fra dem igen, naar de i en eller anden Henseende ikke svare til den Tillid, man har vist dem. Dette, at Bevillingen kun kan tages fra dem igen ved Dom, vilde atter forudsætte, at der skal være ført det, man kalder juridisk Bevis for de Misligheder, der lægges dem til Last. Dette vilde have til Følge, at man i de allerfleste Tilfælde ikke kunde ramme dem, og saaledes vilde der ikke ste nogen væsentlig Forbedring i Tingenes Tilstand. Thi i de fleste Tilfælde vilde det være let for dem at bære sig saaledes ab, at man ikke juridisk kan bevise, hvad man egentlig har imod dem. Det var egentlig i denne Retning, at Betænkelighederne den Gang gik, at man vilde gøre deres Stilling strævre, fastere osv., og at man var bange for, at de skulde komme under for stærk Kontrol og komme i et for stærkt Afhængighedsforhold. — Med Hensyn til den Bemærkning, der er fremdraget, og som har villet en Rolle under Forhandlingerne, nemlig hvor vidt man skulde indføre den Ordning straks ogsaa udenfor Kjøbenhavn i Stedet for, saaledes som Lovforslaget gør det, at lade det være afhængigt af de kommunale Myndigheder, hvorvidt man ønsker at faa en saadan Ordning, vil jeg dertil svare, at det havde jeg ikke noget imod. Det er ikke hos mig, den egentlige Hindring for en saadan Ordning vil findes, mest jeg er mere bange for, at det vil berede Sagen Vanstieligheder paa et andet Sted; i det mindste hvor de Kunstlærere, der gøre sig gældende der, vilde blive noget lignende som de, der gjorde sig gældende forrige Gang, tror jeg at man vilde være utilbøjelig til at udelukke Kommunerne fra Indflydelse paa dette Spørgsmaal, om de ønskede at have saadanne autoriserede Fæstemænd eller ikke. Det vilde, som saat, næppe fra min Side støde paa nogen Hindring, hvis man ellers kan blive enig. — Endelig skal jeg kun bemærke i Anledning af nogle Udtalelser, der fremkom i Forbigaaende fra